

Szanowni Rodzice, w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną w Polsce i decyzją Ministra Edukacji Narodowej o zawieszeniu zajęć w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej proponuję Państwu przykładowe karty pracy doskonalące umiejętności poprawnej pisowni języka polskiego.

życzę przyjemnej pracy
pedagog mgr Maria Małgorzata Konaszewska

Niniejsze karty pozyskano z ogólnodostępnych stron internetowych.

Kiedy piszemy „u”

Piszemy **u** zawsze w czasownikach zakończonych na: **-uj, -ują, -uje, -uję, -ujesz**

NA PRZYKŁAD: rysuj, malują, wędruje, podaruję, opiekujesz

Piszemy **u** w rzeczownikach zakończonych na: **-un, -unek, -unka, -uch, -uga, -ulec, -ur, -us, -uszek, -uszka, -utki**

NA PRZYKŁAD: piorun, podarunek, zwiastunka, brzuch, szaruga, hamulec, wilczur, dzikus, garnuszek, staruszka, butki

Piszemy **u** zawsze na końcu wyrazu:

NA PRZYKŁAD: kotku, w zamku, w pociągu

Kiedy piszemy „ó”

Piszemy **ó**, gdy wymienia się na: **o, e, a**

NA PRZYKŁAD: mrówka - mrowisko
kółko - koło
zbiórka - zbierać
pióro - pierze,
wróćę - wracam

Piszemy **ó** w zakończeniach: **-ów, -ówna, -ówka:**

NA PRZYKŁAD:

-ów Kraków, płatków **-ówka** klasówka, ciężarówka **-ówna** Pawlakówna, młynarzówna

WYJĄTKI: zasuwka, wsuwka, skuwka

Na początku wyrazów **ó** piszemy bardzo rzadko

NA PRZYKŁAD: ósmy, ów, ówczesny, ówdzie

Piszemy **ó** w wielu wyrazach z **ó** niewymiennym

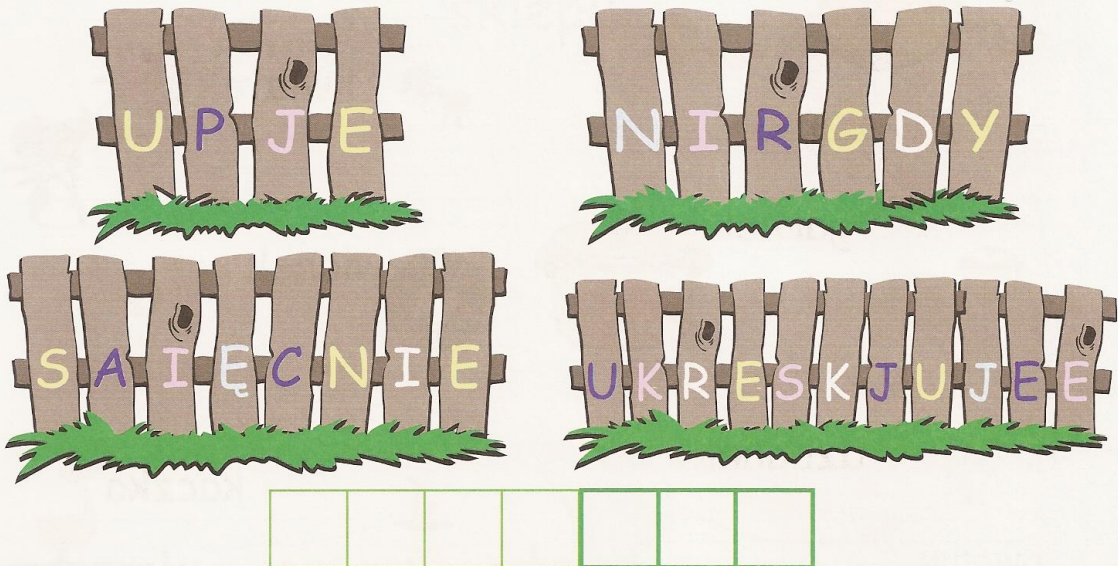
NA PRZYKŁAD: chór, córka, góra, kłótnia, królowna, krótki, kłódka, który, mózg, płótno, próżny, późno, równy, skóra, żółty, żółw, tchórz, próba, róż, spódnica, cóż, na umór, w ogóle

UWAGA! Litera „ó” nie występuje nigdy na końcu wyrazu.

„U” w zakończeniach „-uje”, „-unek”, „-utki”, „-uch”, „-usia”, „-uszek”...

- 27 Przenieś granatowe literki z płotków do diagramu.
Pozostałe litery utworzą hasło - zasadę ortograficzną,
której potwierdzenie znajdzie się w diagramie.

- 28 Podkreśl tym samym kolorem wyrazy, które się rymują.
Przyporządkuj je do poszczególnych grup. Zaznacz końcówki.

~~piorun~~ tatusia łasuch ratunek okruch
szykują malunek paluch głosują
zwiastun mamusia opiekun Danusia
opatrunek rysują kozuch atakują

grupa I: piorun

grupa II:

grupa III:

grupa IV:

grupa V:

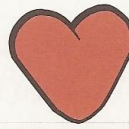

25 Podpisz małe obrazki. Zaznacz końcówki.

kłębek

kłębiuszek

serce

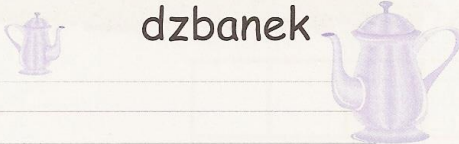
kwiatek

garnek

wianek

dzbanek

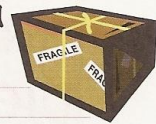
kaczka

palec

paczka

26 Dopisz zdrobnienia. Zaznacz końcówki.

czysty → czyściutki

lekka →

mały →

prosty →

ładna →

sucha →

miękkie →

puste →

„U” w zakończeniach „-uje”, „-unek”, „-utki”, „-uch”, „-usia”, „-uszek” ...

Czy wiesz, co robi kucharz? - Gotuje.

Zapisz, co robią inne osoby lub urządzenia. Zaznacz końcówki.

malarz → maluje

drukarnia → _____

trener → _____

budowniczy → _____

myśliwy → _____

mikser → _____

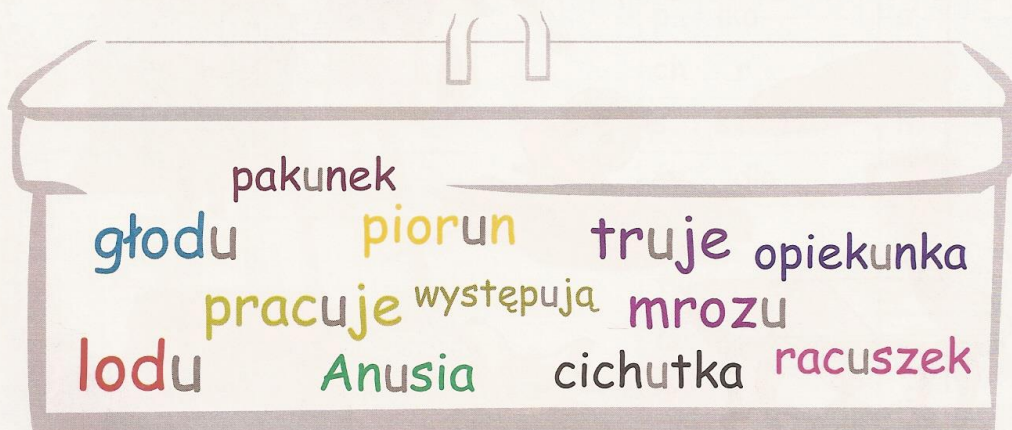
wędrowiec → _____

kompozytor → _____

W pakunku znajdują się wymieszane wyrazy.

Wypakuj je do tabeli zgodnie z regułą ortograficzną.

„U”
w zakończeniach:
„-un”, „-unek”,
„-unka”

„U”
w zakończeniach:
„-ujesz”, „-ujesz”,
„-uja”

„U”
w zakończeniach:
„-utki”, „-usia”,
„-uszek”

„U”
na końcu wyrazu

3 Dopisz formę liczby pojedynczej.
Zaznacz wymianę „ó”.

bory -	<u>bór</u>	pokoje -	_____
mrozy -	_____	zwoje -	_____
wozy -	_____	naboje -	_____
upiory -	_____	bobry -	_____
sokoły -	_____	obozy -	_____

4 Dopisz zdrobnienia. Zaznacz wymianę „ó”.

Mała noga to _____

Wąska droga to _____

Młoda brzoza to _____

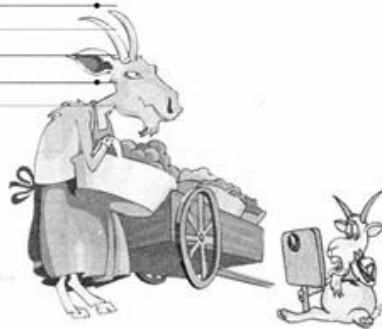
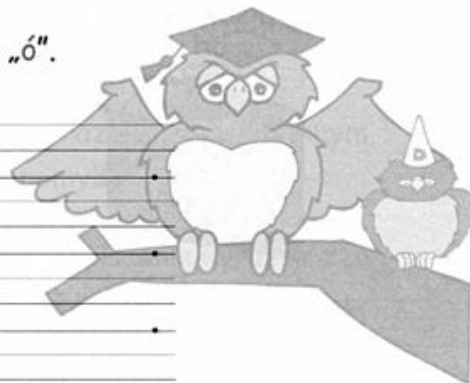
Głowa dziecka to _____

Młoda sowa to _____

Małe koło to _____

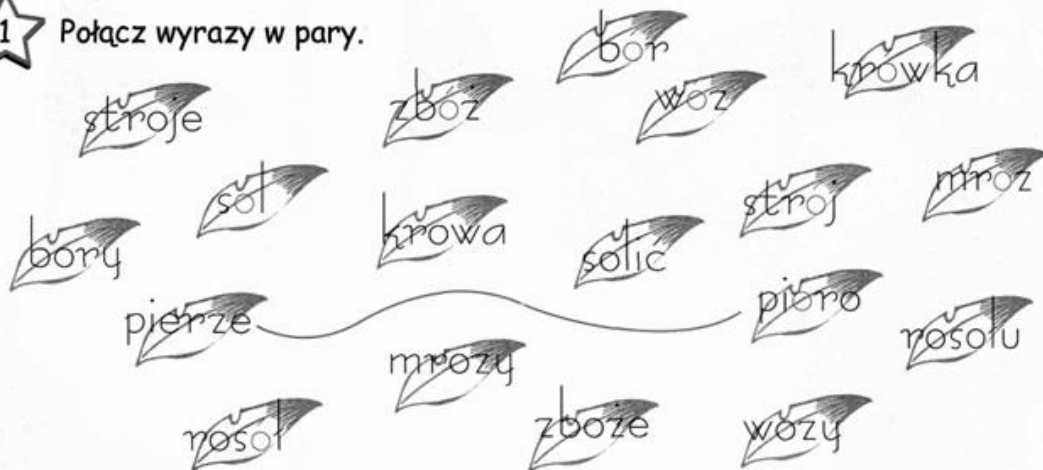
Mała koza to _____

Broda dziecka to _____

„Ó” wymienne na „o”, „a”, „e”

1 Połącz wyrazy w pary.

Zapisz pary wyrazów według wzoru:

pióro - pierze,

2 Sprawdź, na jakie głoski wymienia się „ó”.

upór -	uparty	próg -	
ogród -		plótt -	
głód -		siódmy -	
zbiór -		zamówienie -	
gniótt -		śpiwór -	

Uzupełnij wniosek.

„Ó” wymienia się na _____, _____ lub _____.

Przeczytaj i zapamiętaj:

ó piszemy w wyrazach, w których wymienia się ono na **a, e, o** w innych formach tych wyrazów. Przykład: skrót bo skracać.

Sprawdź, czy tak jest naprawdę i napisz wyrazy objaśniające pisownię wyrazów z **ó**.

mówię – mowa

zdrówko – .....

brzoźka – .....

siódmy – .....

nóżka – .....

wróc – .....

łódka – .....

ból – .....

próg – .....

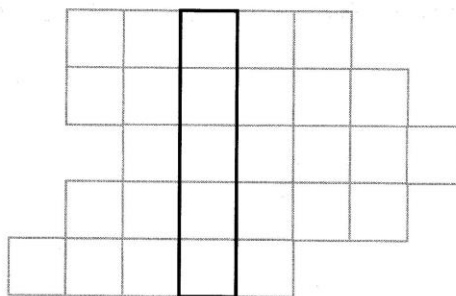
ósemka – .....

piórko – .....

sól – .....

Rozwiąż krzyżówkę i zapamiętaj pisownię wyrazów. Sprawdź, czy wszystkie mają **ó** wymienne.

1. Mała sowa.
2. Cukierek lub mała krowa.
3. Duże czoło, ale małe ...
4. Dwa kółeczka jedno na drugim i jest cyfra.
5. Stoją na niej książki.

Uzupełnij przysłowie.

Żeby _____ nie skakała, toby _____ nie złamała.

Wyrazy z „ó” wymiennym

miodowy, noże, lody, łowiany, stołowy, pierze, łodzie, samochody, wozy, ogrody, solony,
mrożony, dziobek, kota, bolesny, troje, siedem, wieczorny, osiem

M 8 ó 3

ó D

2 ó L

O ó

ó Ż

Z ó

Ł ó

S ó

ó S 6

4 ó Z

T R ó 10

S 7 ó

B ó

ó O

K ó K

O ó

S ó D

4 1 5 9 ó R

ó P 1 2 3 5 7 6

4 4 6 8 10 3 10 9 H,

4 K T ó 8 6 9 H

4 6 7 1 5 N 1 10

2 1 Ę N 10

O L U B 5.

Zamieszczone wyrazy zmień tak, aby zamiast „o” pojawiło się „ó”.
Wyrazy z „ó” wpisz do tabelki. Literę z ponumerowanych kratek przenieś do diagramu i odczytaj
zasadę pisowni „ó”.

11 Od podanych wyrazów utwórz rzeczowniki z zakończeniem „-ówka”.
Zaznacz końcówki.

mak - <u>makówka</u>	temperować - _____
dach - _____	groch - _____
głód - _____	siatka - _____
klasa - _____	leśniczy - _____
stal - _____	koszykarz - _____
drożdże - _____	poczta - _____

12 Z makówki wysypały się różne wyrazy. Wpisz je w odpowiednie pola.

krzyżówka
Rzeszów Ciechanów parówka
królików Banachówna Piotrków
podkolanówka piekarzówna takśówka
uczniów żarówka Bławatówna

„-ÓW”	„-ÓWKA”	„-ÓWNA”
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

„Ó” w końcówkach „-ów”, „-ówka”, „-ówna”...

11 Od podanych wyrazów utwórz rzeczowniki z zakończeniem „-ówka”.
Zaznacz końcówki.

mak - makówka   temperować - _____
dach - _____   groch - _____
głód - _____   siatka - _____
klasa - _____   leśniczy - _____
stal - _____   koszykarz - _____
drożdże - _____   poczta - _____

12 Z makówki wysypały się różne wyrazy. Wpisz je w odpowiednie pola.

krzyżówka
Rzeszów   Ciechanów   parówka
królików   Banachówna   Piotrków
podkołanówka   piekarzówna   taksówka
uczniów   żarówka   Bławatówna

„-ÓW”   „-ÓWKA”   „-ÓWNA”

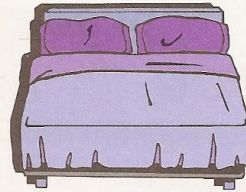
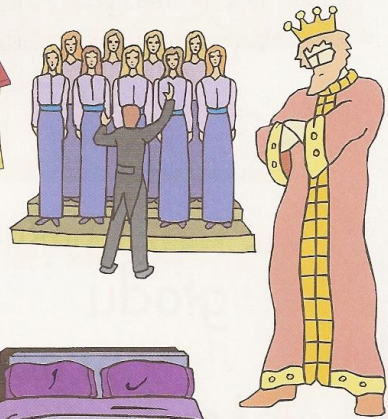
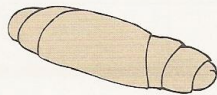
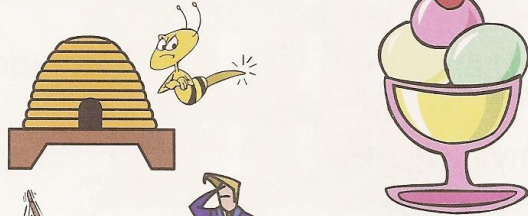

W razie wątpliwości korzystaj ze słownika na końcu książki!

31 Wykreśl z diagramu nazwy obrazków i wpisz je do właściwych kolumn tabeli. Pozostałe litery utworzą hasło.

ł	ó	d	k	a	b	u	s
ó	e	k	u	r	a	l	t
ż	ł	u	k	z	p	r	ó
k	u	b	e	k	d	ó	ł
o	a	c	y	r	c	b	n
i	e	m	a	ó	h	u	k
o	ł	a	c	l	ó	d	z
b	u	ł	k	a	r	a	y

wyrazy z „ó”

wyrazy z „u”

Handwriting practice lines for the words identified in the previous section.

W razie wątpliwości korzystaj ze słownika na końcu książki!

- 32 Uzupełnij w wyrazach brakujące literki „ó” lub „u”. Wyrazy z „ó” ułóż w kolejności alfabetycznej. Jeżeli zrobisz to poprawnie, litery umieszczone przy wyrazach utworzą hasło. Narysuj je.

wyrazy w kolejności
alfabetycznej

litery

opiek... nka	f
p... sty	z
zi... tka	h
pietr... szka	g
dr... kuje	m
n... ż	y
plac... wka	s
p... tka	a
ch... r	r
s... szarka	n
źr... dło	ó
g... ra	ż
twar... g	o
cich... tki	a
w... z	c
mr... z	w
pr... żny	m
kr... wka	o
c... rka	ó
żar... wka	d
k... rtka	ł

hasło:

_____

_____

_____